

Міністерство освіти і науки України
ДНУ Інститут модернізації змісту освіти
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет імені
Вітольда Пілецького в Освенцемі (Польща),
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словаччина)

**VI Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”
Збірник тез доповідей**

4-5 квітня 2024 р.

**Міністерство освіти і науки України
ДНУ Інститут модернізації змісту освіти
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща),
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словаччина)**

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC
TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES:
REALITIES AND CHALLENGES**

**Тези доповідей
VI Міжнародної науково-практичної конференції**

4-5 квітня 2024 р.

**Мукачево
2024**

компанії. Він пропонує привабливі стимули, включаючи конкурентоспроможну єдину ставку податку в розмірі 5%, спрощені вимоги до звітності та безвізовий доступ для іноземних працівників. Дія.City отримала широке визнання в ІТ-індустрії, позиціонує Україну як надзвичайно привабливу для іноземних інвестицій країну. Ще одна важлива ініціатива – Дія.Цифрова освіта. Це платформа, яка пропонує безкоштовні онлайн-курси різноманітної тематики, від програмування до менеджменту та кулінарного мистецтва. Дія.Цифрова освіта спрямована на те, щоб допомогти українцям розвинути свої навички, аби знайти нову роботу, з акцентом на цифрові навички, необхідні для успіху в умовах економіки 21-го століття.

Акцентуючи увагу на умовах сьогодення, то Дія.Бізнес, Офіс з розвитку підприємництва та експорту та Мінцифра розпочали безкоштовні тренінги для представників бізнесу щодо трансформації бізнесу під час військових подій в Україні. Освітній проєкт «Цифровізація бізнесу: як зростати в умовах війни» надає бізнесу практичні інструменти для цифрової трансформації, надаючи клієнтам якісний користувацький досвід і навіть знання як збільшувати прибуток. Ведеться велика робота для залучення України до нової програми стратегічного фінансування Європейського Союзу «Цифрова Європа» та впровадження новітніх технологічних рішень в економіку та суспільство. Реалізація вищевказаних заходів значно прискорить цифровізацію української економіки та digital-трансформацію бізнесу в умовах війни. Це відкриває важливі перспективи для підвищення конкурентоспроможності та стабільності вітчизняної економіки, а також суттєво збільшує можливості нашої держави для участі у програмі «Цифрова Європа» [2].

З початку повномасштабного вторгнення кількість користувачів Дії зросла на 20% і наразі становить 18,6 млн – це половина населення України. Бо Дія вдало задовольняє нагальні потреби громадян у військовий час – залишатися на зв'язку, бути в курсі достовірних новин, змінити місце реєстрації, пожертвувати на армію та багато іншого. Нині Дія – це застосунок, яким користуються 18,7 млн. українців і який повністю змінив уявлення про взаємодію держави і громадян. За три роки у застосунку запущено 14 цифрових документів та понад 25 послуг. Окрім впровадження та постійного розвитку Дії, український уряд робить інші ефективні кроки у напрямку посилення цифрової безпеки. У співпраці зі світовими технологічними гігантами він переніс важливі бази даних в хмарне сховище за кордоном з метою захистити дані від кібератак і забезпечити доступ до них у разі пошкодження фізичної інфраструктури. Також вкрай важливими та популярними під час війни в Україні стали застосунки, що повідомляють про повітряні тривоги в окремих областях, застосунок «ЄВорог» – бот для передачі інформації про ворога. Так само в онлайн режимі можна подати заявку про пошкоджене під час війни майно для отримання компенсації, а також грошової компенсації через втрачене джерело доходу для громадян в областях, що найбільше постраждали через дії країни-агресора.

Процес цифровізації в Україні під час війни вимушено та непередбачувано отримав потужний імпульс для швидкого розвитку та перейшов на новий етап свого становлення. Цей етап передбачає та вимагає нових, прискорених темпів розвитку, відсутність часу на апробацію нових застосунків, а також впровадження новітніх передових технологій, в тому числі й супутникових, таких, як Старлінк (Starlink). Цей надсучасний супутниковий зв'язок використовується, передусім, військовими для координації дій та виявлення місцезнаходження ворога. Проте, він відіграє важливу роль сьогодні і для цивільного населення. Завдяки Starlink в українців досі є або знову з'явився доступ до інформації. За даними The Telegraph, мобільний додаток Starlink є одним із найпопулярніших в Україні. Більш ніж 100 тисяч людей можуть у такий спосіб отримувати інформацію про розвиток бойових дій та підтримувати контакт із зовнішнім світом [5].

Для того, щоб використання цифрових технологій допомагало розвивати господарську діяльність, необхідно спочатку визначити актуальні digital-тренди. Серед них можна виділити: збільшення обсягів цифрової трансформації, використання smart-технологій та гаджетів, інтеграцію маркетингових стратегій у життєвий цикл клієнта, підвищення рівня персоналізації даних, оптимізацію виробничих процесів та забезпечення власників смартфонів digital додатками, інтеграцію в SEO та контент-маркетинг і розвиток AR-технологій. Актуальність цифровізації ще більше зросла з початком війни: через масові переміщення людей, втрату ними житла, документів, постійні кібератаки, потребу в цифрових рішеннях для підвищення спроможності військ. Тому в країні активно впроваджуються smart-технології та digital-інновації в різних сферах життя, таких як державне управління, банківські послуги, освіта та медицина. Відбувається активна реалізація кейсів діджиталізації суспільства, зокрема: eДокумент, eПідтримка, eРобота, Програми «Пошкоджене майно» та інші [3].

Плани України відносно smart-розвитку є дуже перспективними. Не зважаючи на війну держава створила післявоєнний план діджиталізації України до 2030 року, який включає чотири ключові цілі: перетворення всіх урядових сервісів на онлайн формат; забезпечення майже всього населення кращим інтернетом; надання мільйонам українців основ цифрових навичок та збільшення частки IT-сектору в ВВП країни. Цифровізація є майбутнім як для світового, так і для українського бізнесу. Впровадження smart-технологій стане важливим інструментом відновлення країни після війни та сприятиме зміцненню економіки та інфраструктури України. Важливо забезпечувати їх раціональне використання та підтримувати доступ до цифрових технологій для всіх громадян.

Список використаних джерел:

1. Деякі питання цифрового розвитку : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 року №6. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/56-2019-n#n18>
2. Дія. Цифрова держава. URL : <https://plan2.dii.gov.ua>
3. Мамуленко В. Діджиталізація сфери послуг України під час військового стану. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/40143/2/III_MNPК_2022_Mulenko_V-Digitalization_of_the_Ukraine_s_13-14.pdf
4. Офіційний веб-сайт Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua>
5. Швиданенко Г. Діджиталізація – сучасний напрямок розвитку інноваційного підприємництва. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/197269051.pdf>.

УДК 338.467

ВАСИЛЬ МИКУЛАНИНЕЦЬ

аспірант

Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

СВІТЛАНА

МИКУЛАНИНЕЦЬ

кандидат економічних наук, старший викладач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму, Мукачівський державний університет, м. м. Мукачево, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Туризм є важливою галуззю економіки України, із її розвитком паралельно росте транспортна інфраструктура та покращується міська та комунальна інфраструктура.

Однак ринок туризму є дуже вразливим до різних криз, таких як природні катаклізми, епідемії, соціально-економічні або політичні кризи, воєнні конфлікти, які можуть спричинити дестабілізацію в суспільстві. Цей факт підтверджується ситуацією в туристичній галузі України, яка після початку повномасштабної війни зазнала справжньої кризи. Багато туристичних компаній припинили свою діяльність або змінили напрямок роботи, а готелі, санаторії та туристичні бази надають притулок біженцям з окупованих територій. Ситуацію ускладнює те, що повітряний простір над Україною закритий для польотів.

Незважаючи на військові дії, які тривають у деяких регіонах нашої країни, та введені обмеження, туристичний сектор продовжує працювати у безпечних регіонах, де не ведуться активні бойові дії. Однак туристична діяльність під час війни має свої особливості, які потребують додаткового аналізу.

Війна в Україні підірвала надії європейських країн на відновлення туризму після Covid-19 в Європі влітку 2022 року через практично повну втрату потоку російських туристів через обмеження, які накладені європейськими країнами на Росію та її громадян. Перед пандемією, Росія була 11-м найбільшим джерелом туристів у світі, а Україна – 13-м. За даними Всесвітньої туристичної організації, ці дві країни привертали 75 мільйонів туристів, або 5% від загальної кількості туристів у світі. Щодо витрат на туризм, внески росіян і українців мали велике значення, склавши загальну суму в 50 мільярдів доларів США (близько 8% від загального світового обсягу). Таким чином, важливо відзначити важливість обох туристичних ринків для сусідніх європейських країн.

На сьогоднішній день російські туристи стали небажаними у багатьох туристичних напрямках, і для них стало важко потрапити туди через обмеження на російські авіалінії та обмеження використання повітряного простору. У той же час, мільйони українців, змушені виїхати за кордон через вторгнення, що також має негативний вплив на туристичну індустрію. Ця ситуація перешкоджає розвитку галузі, оскільки біженці не приносять доходу у сфері туризму, а, навпаки, збільшують додаткові витрати.

Безперечно, туристична галузь зазнала найбільших втрат не лише в Європі, але й в Україні. Морські курорти стали недоступними для українських та іноземних туристів через окупацію чи знаходження в зоні бойових дій, зокрема, у Запорізькій, Херсонській та Миколаївській областях. Курортний сезон не розпочали й у Одеській області.

Незважаючи на те, що західна Україна є відносно безпечною для туристів, на сьогоднішній день їх кількість обмежена. Великого напливу туристів не спостерігається на жодному популярному курорті, такому як Буковель, Трускавець, Східниця чи Шацькі озера.

Також внаслідок війни постраждав перспективний медичний туризм, зокрема, оздоровлення, репродуктивна медицина та стоматологія. Іноземці утримуються від поїздок до України через страхи, а самі українці не мають достатньо коштів на ці види послуг. Більшість санаторіїв перепрофілювалися на реабілітаційні центри та приймають постраждалих від війни. раннього бронювання на новорічні та різдвяні свята, що відбулося у звітний період.

Незважаючи на поглиблення поточної кризи в туристичному напрямку та практичне знищення туризму на півдні України, туристичний потенціал країни залишається на високому рівні. Загалом, на території держави знаходиться 170 тисяч пам'яток, 65 історико-культурних заповідників та 6 культурних об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО. Українська туристична галузь приваблює туристів лікувальними джерелами Львівщини та Закарпаття, гірськими розвагами у Буковелі, історичними місцями Полтавщини, соляними шахтами Донеччини, лікувальними грязями та морськими курортами Херсонщини й Одещини.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>